

K jubileu Huberta Ječného

ZDENĚK DRAGON — HELENA OLMEROVÁ — MICHAL TRYML

Dne 19. srpna 1990 uplynulo sedmdesát let od narození Huberta Ječného. Svě významné životní jubileum oslavil neokázale, v naprosté tichosti. Před časem právě tak tiše a navenek nenápadně odešel do důchodu, avšak na pracovníky oddělení, v němž působil, jeho nepřítomnost záhy velmi citelně dolehla. Při každodenní práci si teprve tehdy v plném rozsahu uvědomili obětavost Huberta Ječného, s nímž vyřizoval převážnou část úmorné administrativní agendy, aby mladším spolupracovníkům umožnil pracovat v co největší míře v terénu. Se stejnou nezištností se s kolegy dělil o veškeré své znalosti a zkušenosti; v duchu jeho příslovečné skromnosti mu nešlo o získání renomé pro vlastní osobu, ale pro pracoviště, které vedle Vladimíra Píši dlouhou dobu řídil.

Cesta Huberta Ječného mezi památkáře byla rovněž zdánlivě nenápadná a jen nejbližší spolupracovníci věděli o řadě dramat, která ji provázela. Na začátku postihlo mladého adepta zavření českých vysokých škol a totální nasazení v Německu. Po válce, s podlomným zdravím, začal Hubert Ječný znovu usilovat o naplnění své životní touhy — věnovat se otázkám památkové péče a především problematice vývoje našeho hlavního města. Nejprve působil v sázavském klášteře, potom nastoupil do ateliéru R pražského Stavoprojektu, kde pracoval na rekonstrukčních akcích pod vedením Viléma Lorence. Ten se stal jeho životním vzorem; na jeho popud začal Ječný dálkově studovat dějiny umění a v době dokončení studia s ním přešel do nově vzniklého průzkumového ateliéru Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů, který později vedl Dobroslav Líbal. Získané zkušenosti prakticky uplatňoval také v průzkumové skupině Pražského stavebního podniku, odkud jeho cesta vedla do nově ustaveného Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody, s nímž je nadále spojena jeho neúnavná a neokázalá práce, trvající až do odchodu na odpočinek v roce 1985.

Hubert Ječný nepatří k badatelům, kteří svou činnost prezentují velkými množství publikací, ovšem jeho příspěvky k poznání zejména raného období ve vývoji středověké Prahy mají svůj nepopíratelný význam. Po zřízení archeologického oddělení se stále více věnoval tomuto oboru, od dřívějších převážně urbanistických přístupů logicky tíhl k vyhodnocování všech dostupných pramenů, důležitých pro posouzení celé řady otázek spojených s pražskou historií.

Úctyhodná je jubilantova činnost organizační. Především díky jeho úsilí vzniklo pracoviště, kde se soustavně a cílevědomě shromažďují a vyhodnocují veškeré dosažitelné údaje o provádění zemních prací v Praze s cílem zachránit co největší počet archeologických památek a zamezit úniku nenahraditelných informací. Z dnešního pohledu je to samozřejmost, ale Hubert Ječný ji jen obtížně, krok za krokem prosazoval proti soudobé byrokracii a lhostejnosti. Je na místě zdůraznit, že šlo o první úspěšný pokus tohoto druhu v Čechách. Ječného organizační schopnosti se však neomezily jen na půdu

Pražského střediska; je nutné připomenout i jeho významný podíl na vzniku a činnosti Pražské archeologické komise, v níž dlouhá léta zastával funkci tajemníka.

Na publikační činnost se Hubert Ječný zaměřil zejména ke konci svého aktivního působení v památkové péči. Většinu prací uveřejnil ve sborníku *Staletá Praha*, profilovém periodiku Pražského střediska státní památkové péče a ochrany přírody. Velkým přínosem je zvláště všestrannost autorova pohledu na Prahu v samých začátcích její existence.

Výsledkem dlouholeté poctivé práce badatele Ječného je osobitě, netradiční pojetí sociotopografického vývoje hlavního města, které předložil v rozsáhlém, dosud nevydaném díle *Přemyslovská Praha*. Z něho pod jeho vedením vycházel kolektiv autorů při tvorbě souborné práce *Praha v raném středověku* (*ArchPrag* 5/2, 1984, 211 — 288).

Odchod do důchodu neznamenal pro Huberta Ječného konec odborné činnosti. Rozměrná studie o největším pražském archeologickém výzkumu na náměstí Republiky, zveřejněná v tomto ročníku *Staleté Prahy*, napovídá, že jubilantova odborná aktivita obohatí vědu ještě o další důležité poznatky. Víme totiž, že o své milované Praze a o jejích nejstarších dějinách neřekl zdaleka všechno, co ví.

Do dalších let mu proto upřímně přejeme hodně zdraví, osobní pohody a trvalého tvůrčího elánu.

The jubilee of Hubert Ječný

Zdeněk Dragoun — Helena Olmerová — Michal Tryml

On 19th August 1990, Mr. Hubert Ječný, one of the first members of the present Pražský ústav státní památkové péče a ochrany přírody (Prague institute of state antiquities service and protection of nature), who subsequently assisted to the origin of its independent archaeological department, celebrated his seventieth birthday.

Mr. Ječný's inconspicuous but honest and persistent work aiming at the gathering of all available evidence leading to the study and assessment of the „history beneath the pavements“ has resulted, at the close of his active career, in a series of papers most of which have been published in the „Staletá Praha“ yearbook. His long—term research activities led him towards his own vision of the sociotopographic development of our capital city, free of the burden of tradition, which he presented in an extensive volume „Prague of the Přemysl dynasty“, unpublished up to now.

A study on the largest archaeological excavation of Prague on the Náměstí—Republiky, published in this volume, eloquently shows that Mr. Ječný's infatuation with history is as strong as ever.

Zum Jubiläum von Hubert Ječný

Zdeněk Dragoun — Helena Olmerová — Michal Tryml

Am 19. August feierte Hubert Ječný, einer der ersten Arbeiter des heutigen Prager Instituts für Staatliche Denkmalpflege und Umweltschutz, der später auch bei der Entstehung seiner selbständigen archäologischen Abteilung stand, seinen 70. Geburtstag.

Die unauffallende, schlichte, jedoch ehrliche und beharrliche Arbeit von Hubert Ječný, die immer auf die Konzentration aller verfügbaren Erkenntnisse gerichtet war, die zur Beurteilung und Erkenntnis der „Historie unter dem Stadtpflaster“ führen würden, führte erst zum Schluß seiner aktiven Wirkung zu einer Reihe von Abhandlungen, die meistens in der Sammelschrift *Hundertjähriges Prag* publiziert wurden. Die langjährige Forschungsarbeit hat ihn zu einer eigenen untraditionellen Auffassung der soziotopographischen Entwicklung unserer Hauptstadt gebracht, die er in seinem umfassenden Werk *Přemyslovská Praha* (Das Přemysliden Prag), bisher nicht publizierten, zusammengefaßt hat. Die in diesem Buch veröffentlichte Arbeit über die größte archäologische Untersuchung in Prag am Platz der Republik beweist anschaulich, daß auch heute noch das Fachinteresse des Jubilars nicht erloscht.